Να σπάσουμε την προκατάληψη κατά των γυναικών

Της Τζούντιθ Γκάρμπερ
Πρέσβειρας των ΗΠΑ στην Κύπρο

Φέτος, για τον μήνα Ιστορίας της Γυναίκας, στην Κύπρο, στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε όλο τον κόσμο αναγνωρίσαμε τα επιτεύγματα των γυναικών και των κοριτσιών, γιορτάσαμε την πρόοδο που σημειώθηκε προς την επίτευξη της ισότητας και δεσμευτήκαμε να διασφαλίσουμε πλήρως την αξιοπρέπεια και τις ευκαιρίες που παρέχονται σε όλους τους ανθρώπους ότι είναι διαθέσιμα σε γυναίκες παντού. Για να επιτύχουμε αυτό τον στόχο, πρέπει να επικεντρωθούμε στην αναγνώριση και να βάλουμε τέλος στις υποθέσεις και τις πολιτικές που εμποδίζουν τις γυναίκες και τα κορίτσια να χρησιμοποιήσουν πλήρως τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους. Ένας τομέας συγκεκριμένα όπου η ανάγκη να «σπάσει η προκατάληψη» – το θέμα για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας 2022 – είναι ο τομέας όπου έχω περάσει μέρος της καριέρας μου -- ειρήνη και ασφάλεια.

Πάνω από ένα τέταρτο αιώνα πριν, η συζήτηση για τον ρόλο των γυναικών στην παγκόσμια ειρήνη και ασφάλεια εισήλθε στη σύγχρονη εποχή με την Παγκόσμια Διάσκεψη για τις Γυναίκες το 1995. Πέντε χρόνια αργότερα, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ επιβεβαίωσε τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι γυναίκες στην πρόληψη των συγκρούσεων και στην οικοδόμηση της ειρήνης. Το ψήφισμα τόνισε τη σημασία της συμμετοχής των γυναικών στην προώθηση της ειρήνης και της ασφάλειας και κάλεσε τα κράτη μέλη να αυξήσουν τον ρόλο των γυναικών στη λήψη αποφάσεων.

Από τότε, έχουμε δει μια αργή αλλά σταθερή αύξηση του αριθμού των γυναικών σε διάφορους θεσμούς που εργάζονται για την οικοδόμηση ενός πιο ασφαλούς και ειρηνικού κόσμου. Οι γυναίκες έχουν γίνει βασικοί παίκτες στην οικοδόμηση της ειρήνης, κατέχοντας ηγετικούς ρόλους στους τομείς της πολιτικής ηγεσίας, της διπλωματίας, της διεθνούς ανάπτυξης και της άμυνας. Είναι μια υπολογίσιμη δύναμη.

Πρόσφατα, χάσαμε μια πρωτοπόρο ανάμεσα στις γυναίκες. Η Madeleine Albright, πρώην υπουργός Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών, πρώην Πρέσβης στον ΟΗΕ και επικεφαλής της αμερικανικής αντιπροσωπείας σε εκείνη τη διάσκεψη το 1995, ήταν μια γυναίκα που ήρε τα εμπόδια, αψήφησε τους συμβιβασμούς και

αγωνίστηκε για να κάνει τον κόσμο ένα καλύτερο μέρος. Μια μετανάστης που διέφυγε από τη δίωξη από την κατεστραμμένη από τον πόλεμο Ανατολική Ευρώπη, η πρέσβης Albright βρήκε ασφαλές καταφύγιο στις Ηνωμένες Πολιτείες και τελικά, ως η πρώτη γυναίκα υπουργός Εξωτερικών, συνέβαλε καθοριστικά στον τερματισμό των συγκρούσεων στο ίδιο μέρος του κόσμου. Πολλές γυναίκες ηγέτες, κι εγώ μαζί, θρηνούν βαθιά την απώλειά της.

Τον τελευταίο μήνα, η άγρια, απρόκλητη επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία αποκάλυψε αμέτρητα παραδείγματα δυνατών, εμπνευσμένων γυναικών που αγωνίζονται για την ειρήνη και τη δικαιοσύνη: γυναίκες πολίτες αντιμετωπίζουν Ρώσους στρατιώτες με αυτοσχέδια όπλα και λόγια διαμαρτυρίας και περιφρόνησης, 50.000 Ουκρανές στην πρώτη γραμμή που υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας τους, οι γυναίκες πρεσβευτές της Ουκρανίας και οι ομόλογοί τους σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων πολλών γυναικών πρεσβευτών των ΗΠΑ και της Κύπρου ηγούνται της έκκλησης για ενότητα απέναντι στη ρωσική επιθετικότητα και αναζητούν ειρηνικές λύσεις.

Ακαδημαϊκές μελέτες έχουν δείξει εδώ και καιρό ότι η ηγεσία και η συμμετοχή των γυναικών σε ειρηνευτικές διαδικασίες, πολιτικές δομές και δημοκρατικές μεταβάσεις είναι το κλειδί για τον εντοπισμό, διαρκών λύσεων. Τα δεδομένα δείχνουν ότι οι ειρηνευτικές διαδικασίες που περιλαμβάνουν ένα σημαντικό αριθμό γυναικών είναι πολύ πιο πιθανό να επιτύχουν από αυτές που δεν διαθέτουν γυναίκες στη συνθεσή τους. Εδώ στην Κύπρο τα Ηνωμένα Εθνη καλωσόρισαν πρόσφατα το σχέδιο δράσης που αναπτύχθηκε από τη Δικοινοτική Τεχνική Επιτροπή για την Ισότητα των Φύλων για να διασφαλίσει την πλήρη, ισότιμη και ουσιαστική εκπροσώπηση των γυναικών στην ειρηνευτική διαδικασία εμπνέει ελπίδα για λύση.

Η ισχυρή γυναικεία ηγεσία δεν πρέπει να εκπλήσσει κανέναν. Τα στοιχεία έχουν δείξει εδώ και καιρό ότι η ηγεσία και η συμμετοχή των γυναικών σε ειρηνευτικές διαδικασίες, πολιτικές δομές και δημοκρατικές μεταβάσεις είναι το κλειδί για τον εντοπισμό λύσεων διαρκείας. Για ιστορικούς και πολιτιστικούς λόγους, οι γυναίκες έχουν συχνά ένα μακροπρόθεσμο όραμα ειρήνης και σταθερότητας και διαθέτουν εξαιρετικά ισχυρές δεξιότητες ακρόασης και διαπραγμάτευσης. Οι γυναίκες επιμένουν στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών των συγκρούσεων, όπως η κακή υγεία και εκπαίδευση, η ακραία φτώχεια και οι πολιτισμοί που εξομαλύνουν τη βία. Ζητούν λογοδοσία για τις καταχρήσεις που διαπράχθηκαν κάτω από την ομίχλη του πολέμου. Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι ειρηνευτικές διαδικασίες που περιλαμβάνουν ένα σημαντικό αριθμό γυναικών είναι πολύ πιο πιθανό να

επιτύχουν από αυτές που δεν το κάνουν. Σε μια χρονιά που η παγκόσμια ειρήνη αισθάνεται ότι απειλείται περισσότερο από κάθε άλλη φορά στην περίοδο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όλοι μας πρέπει να αναζητήσουμε τρόπους να ενθαρρύνουμε και να υποστηρίξουμε περισσότερη γυναικεία ηγεσία στους τομείς της διπλωματίας, της πολιτικής, της οικοδόμησης της ειρήνης και της ασφάλειας.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν απολογούνται στο να υπερασπίζονται τις βασικές τους αξίες, οι οποίες περιλαμβάνουν τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, το κράτος δικαίου και τις ίσες ευκαιρίες για όλους να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους. Αυτοί είναι μεταξύ των λόγων που οι Ηνωμένες Πολιτείες έγιναν η πρώτη χώρα στον κόσμο που θέσπισε έναν ολοκληρωμένο νόμο για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια το 2017. Από τότε, οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν υιοθετήσει μια προσέγγιση ολόκληρης της κυβέρνησης για να εξασφαλίσουν ότι οι γυναίκες έχουν ηγετική ευκαιρία σε όλους τους τομείς παροχής υπηρεσιών προς τη χώρα και τον κόσμο. Και σημειώνουμε πρόοδο: Τον τελευταίο χρόνο, για παράδειγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες εξέλεξαν την πρώτη τους γυναίκα Αντιπρόεδρο, διόρισαν περισσότερες γυναίκες στρατηγούς τεσσάρων αστέρων και πρότεινε την πρώτη Αφροαμερικανίδα στο Ανώτατο Δικαστήριο μας.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει επιτύχει τα δικά της ορόσημα κατά τα τελευταία χρόνια, όπως η πρώτη γυναίκα που εκλέχθηκε Πρόεδρος του Κοινοβουλίου, η πρώτη γυναίκα Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου και οι γυναίκες υπεύθυνες για βασικά υπουργεία της κυβέρνησης. Επικροτώ αυτά τα επιτεύγματα και τα πολλά άλλα που θα ακολουθήσουν. Και πρέπει να ακολουθήσουν, καθώς υπάρχει ακόμη τεράστια δουλειά που πρέπει να γίνει και στις δύο χώρες μας, κυρίως για την καταπολέμηση της ανείπωτης προκατάληψης ότι οι γυναίκες δεν είναι ισχυροί ηγέτες.

Καθώς πλησιάζουμε στο τέλος του Μήνα Γυναικείας Ιστορίας, ενθαρρύνω όλους μας να αφιερώσουμε λίγο χρόνο για να αναλογιστούμε τα θετικά παραδείγματα γυναικών που έχουν έρθει πριν από εμάς, να εξετάσουμε πού παίζει ρόλο η προκατάληψη κατά των γυναικών στη ζωή μας και να συνεργαστείτε με με δημιουργικότητα για να σπάσετε την προκατάληψη. Σας ενθαρρύνω επίσης να αναζητήσετε τρόπους για να υποστηρίξετε θετικά τις γυναίκες ηγέτες στον κόσμο σας. Είτε με τον χρόνο σας, της σοφίας και της εμπειρίας σας, είτε μέσω των δωρεών σας σε πολιτικούς ή ανθρωπιστικούς σκοπούς, είτε υψώνοντας φωνή ενάντια στην προκατάληψη των φύλων σε οποιαδήποτε μορφή, μπορείτε να

βοηθήσετε το σπάσει η προκατάληψη ενάντια σε περισσότερες γυναίκες που αναλαμβάνουν ηγετικούς ρόλους.